

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W III KWARTALE 2017 R.

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, grudzień 2017 r.

Szanowni Państwo

Niniejsze opracowanie powstało w oparciu o wyniki ankietowego badania statystycznego Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), realizowanego przez ankieterów statystycznych – pracowników Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy.

Zgodnie z art. 12. ustawy o statystyce publicznej (Dz. U. 2012 poz. 591 z późniejszymi zmianami), **ankieterzy statystyczni** wykonują czynności w imieniu i na rzecz statystyki publicznej.

Podstawowym zadaniem ankieterów jest pozyskanie, niemożliwych do uzyskania w innym trybie, kompletnych i rzetelnych informacji poprzez **przeprowadzenie wywiadu** bezpośredniego lub telefonicznego z osobami **w losowo wybranych** (na poziomie centralnym) **gospodarstwach** domowych i rolnych. Są to informacje dotyczące m.in.:

- pracujących, bezrobotnych, poszukujących pracy (niniejsze opracowanie na podstawie BAEL),
- dochodów, wydatków, w tym spożycia artykułów żywnościowych,
- warunków życia gospodarstw domowych, ubóstwa i społecznego wykluczenia,
- opinii społeczeństwa na temat sytuacji gospodarczej i finansowej kraju oraz możliwości oszczędzania,
- stanu wiedzy mieszkańców Polski na temat zdrowego trybu życia oraz przeciwdziałaniu chorobom i stosowania profilaktyki,
- korzystania z różnych form rekreacji i wypoczynku, w tym kultury,
- sytuacji edukacyjnej,
- hodowli zwierząt gospodarskich,
- zasiewów i zebranych plonów.

Wszystkie zebrane przez ankieterów dane objęte są **ściłą tajemnicą statystyczną** i wykorzystywane wyłącznie do wykonania zestawień zbiorczych i publikacji statystycznych, np. biuletynów, roczników statystycznych oraz obliczeń wskaźników niezbędnych do funkcjonowania gospodarki krajowej.

W związku z istotną rolą badań ankietowych w systemie badań statystycznych statystyki publicznej zwracam się do Państwa z prośbą o **udział i wsparcie udziału społeczeństwa** w badaniach statystycznych nałożonych na polską statystykę publiczną i przychylność wobec ankieterów. Państwa życzliwe nastawienie pozwoli na efektywną realizację zadań oraz lepsze dostosowanie badań do potrzeb zgłaszanych przez użytkowników informacji statystycznych.

Więcej informacji o badaniach ankietowych
znajduje się na stronie:

Z poważaniem
p.o. Dyrektora
Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

W. Gierańczyk
dr Wiesława Gierańczyk

Przedmiotem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, prowadzonego od 1992 r. przez wszystkie urzędy statystyczne w Polsce, jest fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby mieszkań, dzięki czemu możemy obserwować zmiany na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Od I kwartału 2015 r. w związku z zastosowaniem nowej klasyfikacji zawodów – KZIS 2014, dane o pracujących według zawodów nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011). Wszelkie dane za okres od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. uległy zmianie w stosunku do wcześniej opublikowanych.

Od I kw. 2016 r. w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności zastosowano kalibrację wag na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, co zapewnia spójność otrzymywanych wyników z danymi demograficznymi na poziomie województw. W obliczeniach wag uwzględniono stosowane dotychczas kategorie demograficzne według płci, grup wieku i miejsca zamieszkania, natomiast wskaźniki kompletności służące do korekty wag ze względu na występowanie braków odpowiedzi są obecnie wyznaczane na poziomie województw.

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w wierszach „Ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.). W przypadku, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 5 tys., zostały one zastąpione znakiem „.”, co oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana z uwagi na losowy błąd próby.

TABL. 1. Podstawowe dane o aktywności ludności w wieku 15 lat i więcej

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska
	III kwartał 2016 r.		II kwartał 2017 r.		III kwartał 2017 r.	
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,8	56,3	55,1	56,7	54,4	56,7
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,8	53,0	51,9	53,9	51,6	54,0
Stopa bezrobocia w %	7,3	5,9	5,9	5,0	5,2	4,7
Aktywni zawodowo w tys.	915	17293	918	17359	905	17327
pracujący	848	16266	864	16496	858	16510
bezrobotni	67	1027	54	863	47	818
Bierni zawodowo w tys.	756	13403	747	13254	759	13251

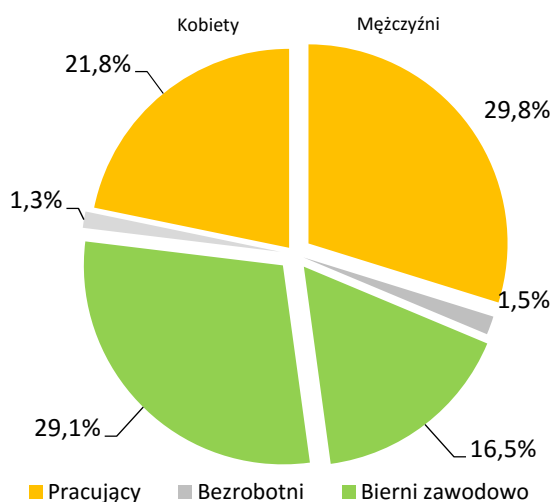
Aktywni zawodowo

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi w dalszej części opracowania.

Według badania BAEL w III kwartale 2017 r. **aktywni zawodowo w województwie stanowili 5,2% ogólnej liczby osób aktyw-**

nych zawodowo w kraju (5,3% w III kwartale 2016 r. oraz w II kwartale 2017 r.). Ich liczba zmniejszyła się o 1,4% w stosunku do poprzedniego kwartału. Było to konsekwencją spadku liczby mieszkańców miast (o 2,4%). Liczba mieszkańców wsi pozostała bowiem na tym samym poziomie. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku liczba aktywnych zawodowo spadła o 1,1%. W miastach zmniejszyła się o 0,9%, natomiast na wsi o 1,3%. Większość aktywnych zawodowo stanowili mieszkańcy miast 58,0%.

Struktura aktywności ekonomicznej ludności według płci w III kwartale 2017 r.

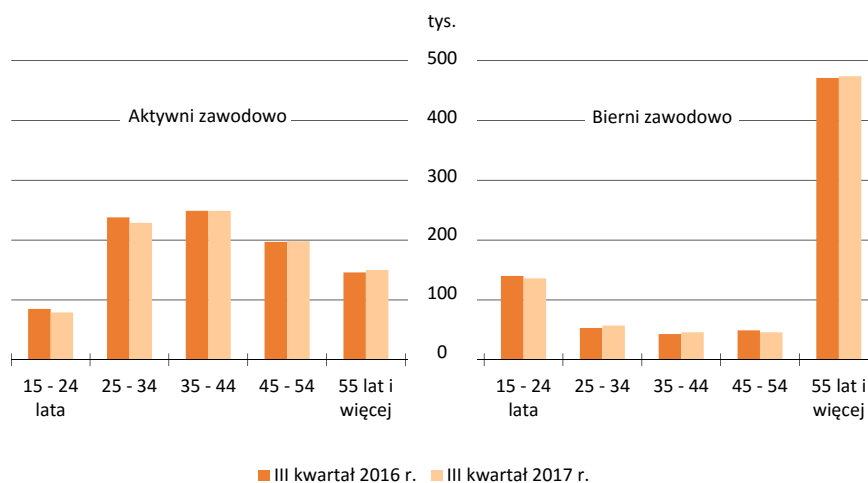

TABL. 2. Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE A – III kwartał 2016 r.=100 B – II kwartał 2017 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
		w tysiącach						
III kwartał 2017 r.								
OGÓŁEM	1664	905	858	47	759	54,4	51,6	5,2
A	99,6	98,9	101,2	70,1	100,4	x	x	x
B	99,9	98,6	99,3	87,0	101,6	x	x	x
mężczyźni	796	521	496	25	275	65,5	62,3	4,8
A	99,6	102,0	104,4	69,4	95,5	x	x	x
B	100,0	100,8	102,3	78,1	98,6	x	x	x
kobiety	869	384	362	22	484	44,2	41,7	5,7
A	99,8	95,0	97,1	71,0	103,4	x	x	x
B	99,9	95,8	95,5	100,0	103,4	x	x	x
MIASTA	989	525	500	25	464	53,1	50,6	4,8
A	99,2	99,1	101,8	64,1	99,4	x	x	x
B	99,7	97,6	97,7	92,6	102,4	x	x	x
WIEŚ	675	380	358	22	296	56,3	53,0	5,8
A	100,1	98,7	100,3	81,5	102,4	x	x	x
B	100,1	100,0	101,4	78,6	100,7	x	x	x

W III kwartale 2017 r. spośród 905 tys. osób aktywnych zawodowo najliczniejszą grupą wiekową, liczącą 249 tys. osób, byli 35–44-latkowie. Stanowili oni 27,5% ogólnej liczby aktywnych zawodowo (w analogicznym okresie roku 2016 oraz w II kwartale 2017 r. po 27,2%). Znaczącą grupę (229 tys.) stanowiły także osoby w wieku 25–34 lata – 25,3% ogólnej liczby (w analogicznych okresach odpowiednio 26,0% i 25,5%).

Aktywność ekonomiczna ludności według wieku

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2017 r. ukształtował się na poziomie 54,4%, tj. o 2,3 p. proc. niższym niż w kraju (o 0,4 p. proc. niższym niż w III kwartale 2016 r. i o 0,7 p. proc. niższym niż w poprzednim kwartale). W gronie 16 województw wysokość współczynnika sytuuje województwo kujawsko-pomorskie na 14. miejscu za województwem warmińsko-mazurskim (54,5%), natomiast przed zachodniopomorskim (53,2%). Najwyższą wartość omawiany wskaźnik osiągnął w województwie mazowieckim (60,5%), a najniższą w śląskim (53,1%). W województwie kujawsko-pomorskim mężczyźni aktywni zawodowo w wieku 15 lat i więcej stanowili 65,5% ogólnej

liczby mężczyzn (w analogicznych okresach odpowiednio 64,0% i 64,9%). Wśród kobiet współczynnik aktywności zawodowej był niższy – 44,2% (w porównywanych kwartałach odpowiednio 46,4% i 46,1%). W miastach współczynnik ten wyniósł 53,1% (wobec 53,2% rok wcześniej i 54,2% w poprzednim kwartale) i był niższy niż na wsi, gdzie osiągnął wartość 56,3% (wobec odpowiednio 57,1% i 56,4%).

Rozpatrując wiek badanych, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej (84,7%) odnotowano wśród osób w wieku 35–44 lata, najniższy natomiast (24,0%) w grupie osób w wieku 55 lat i starszych. W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. współczynnik w pierwszej grupie spadł o 0,9 p. proc., a w drugiej wzrósł o 0,3 p. proc. W stosunku do II kwartału 2017 r. współczynnik aktywności zmalał w grupie 35-44-latków o 0,9 p. proc., a wśród osób w wieku 55 lat i starszych o 0,5 p. proc.

W województwie kujawsko-pomorskim wśród osób aktywnych zawodowo najwięcej, bo 30,8% ogólnej ich liczby, ukończyło szkołę zasadniczą zawodową (279 tys. osób). Udział tej grupy w

III kwartale 2016 r. wyniósł 29,5%, a w poprzednim kwartale 29,7%. Najmniej liczną grupę (59 tys. osób; 6,5% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (w porównywanych kwartałach było to odpowiednio 6,7% i 6,2%).

Analizując poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, można stwierdzić, że najwyższy współczynnik aktywności zawodowej dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą (81,4%). Wzrósł on w stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku o 0,7 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem spadł o 0,4 p. proc. Z kolei na najniższym poziomie współczynnik ten ukształtował się wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 18,2%. W skali roku pozostał on na tym samym poziomie, a w stosunku do poprzedniego kwartału wzrósł o 0,6 p. proc.

TABL. 3. Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016		2017	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	
	w %			
OGÓŁEM	54,8	55,1	54,4	
Osoby w wieku:				
15–24 lata	37,8	38,6	36,6	
25–34	81,8	80,7	80,1	
35–44	85,6	85,6	84,7	
45–54	80,1	81,1	80,8	
55 lat i więcej	23,7	24,5	24,0	
produkcyjnym	73,4	74,0	73,3	
15–64 lata	67,0	67,5	66,9	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	80,7	81,8	81,4	
Policealnym i średnim zawodowym	66,1	63,3	61,4	
Średnim ogólnokształcącym	48,8	54,8	48,7	
Zasadniczym zawodowym	56,5	56,5	57,1	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	18,2	17,6	18,2	

TABL. 4. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach				
III kwartał 2016 r.					
OGÓŁEM	1670	915	848	67	756
Wyższe	305	246	237	9	59
Policealne i średnie zawodowe	389	257	239	19	132
Średnie ogólnokształcące	164	80	74	6	83
Zasadnicze zawodowe	478	270	248	21	209
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	335	61	50	11	273

TABL. 4. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach				
II kwartał 2017 r.					
OGÓŁEM	1666	918	864	54	747
Wyższe	313	256	248	8	57
Policealne i średnie zawodowe	381	241	229	12	140
Średnie ogólnokształcące	166	91	83	8	75
Zasadnicze zawodowe	483	273	253	21	209
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	324	57	50	6	267
III kwartał 2017 r.					
OGÓŁEM	1664	905	858	47	759
Wyższe	322	262	253	9	61
Policealne i średnie zawodowe	376	231	220	11	145
Średnie ogólnokształcące	152	74	70	.	78
Zasadnicze zawodowe	489	279	265	14	210
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	325	59	50	10	265

Pracujący

Według badania BAEL w III kwartale 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim pracowało 858 tys. osób, tj. 94,8% wszystkich aktywnych zawodowo w województwie (w kraju 95,3% udziału). Liczba pracujących zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. o 10 tys., a w odniesieniu do II kwartału 2017 r. zmniejszyła się o 6 tys. osób. Większość pracujących, czyli 500 tys. osób, stanowili mieszkańcy miast (58,3% udziału; w kraju 60,3%). Liczebność tej grupy wzrosła o 1,8% w stosunku do III kwartału 2016 r., natomiast względem poprzedniego kwartału zmalała o 2,3%. Pracujących zamieszkałych na wsi było 358 tys., co oznacza wzrost o 0,3% względem analogicznego okresu roku 2016 i o 1,4% względem poprzedniego kwartału. W analizowanym kwartale mężczyźni stanowili 57,8% ogólnej liczby pracujących, a ich liczba (496 tys. osób) była wyższa o 4,4% w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. i o 2,3% w odniesieniu do II kwartału 2017 r. Liczba pracujących kobiet (362 tys.) spadła w stosunku do III kwartału 2016 r. o 2,9%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem o 4,5%.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby w wieku 35–44 lata (27,5% ogólnej liczby pracujących). Było to nieco mniej niż w III kwartale 2016 r. (27,6%) i w poprzednim kwartale (27,8%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia wśród pracujących, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 30,9% ogólnej liczby pracujących (w porównywanych okresach odpowiednio 29,2% i 29,3%).

*Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:*

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie. Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.: pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych, pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2017 r. wyniósł 51,6% (w kraju 54,0%), co oznacza wzrost o 0,8 p. proc. w porównaniu z III kwartałem 2016 r. i spadek o 0,3 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału. *Wśród 16 województw kujawsko-pomorskie zajęło*

13. miejsce pod względem wysokości omawianego wskaźnika, za województwem świętokrzyskim (51,8%), a przed śląskim (51,1%). Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie wielkopolskim (57,9%), a najniższą w zachodniopomorskim (50,6%). W województwie kujawsko-pomorskim w grupie mężczyzn wskaźnik osiągnął poziom 62,3%, co oznacza wzrost o 2,9 p. proc. w stosunku do III kwartału 2016 r. oraz o 1,4 p. proc. w odniesieniu do poprzedniego kwartału.

Najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia charakteryzowała się grupa osób w wieku 35–44 lata – 80,3%. Był on niższy o 0,1 p. proc. w porównaniu z III kwartałem 2016 r. i o 1,9 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału. Najniższy wskaźnik zatrudnienia (23,1%) odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i starszych. W stosunku do III kwartału wzrósł o 0,6 p. proc., a w stosunku do II kwartału spadł o 0,3 p. proc.).

Analizując poziom wykształcenia ankietowanych zauważyć można, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym i wyniósł 78,6%. Oznacza to wzrost w porównaniu z III kwartałem 2016 r. o 0,9 p. proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału spadek o 0,6 p. proc. Najniższy wskaźnik odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 15,4% (wzrósł on o 0,5 p. proc. w porównaniu do III kwartału 2016 r., a względem II kwartału 2017 r. nie zmienił się).

W III kwartale 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim w **sektorze prywatnym** pracowało 685 tys. osób, czyli 79,8% ogólnej liczby pracujących. Wśród osób pracujących w prywatnych przedsiębiorstwach 62,5% stanowili mężczyźni (60,9% w III kwartale 2016 r. i 61,2% w poprzednim kwartale). Wśród 172 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 61,0% stanowiły kobiety (w poprzednich kwartałach było to odpowiednio 62,2% i 62,4%).

TABL. 5. Wskaźnik zatrudnienia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał
w %			
OGÓŁEM	50,8	51,9	51,6
Osoby w wieku:			
15–24 lata	30,2	31,8	31,0
25–34	75,3	75,5	75,2
35–44	80,4	82,2	80,3
45–54	76,4	77,9	79,6
55 lat i więcej	22,5	23,4	23,1
produkcyjnym	67,9	69,5	69,3
15–64 lata	62,0	63,5	63,4
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	77,7	79,2	78,6
Policealnym i średnim zawodowym	61,4	60,1	58,5
Średnim ogólnokształcącym	45,1	50,0	46,1
Zasadniczym zawodowym	51,9	52,4	54,2
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	14,9	15,4	15,4

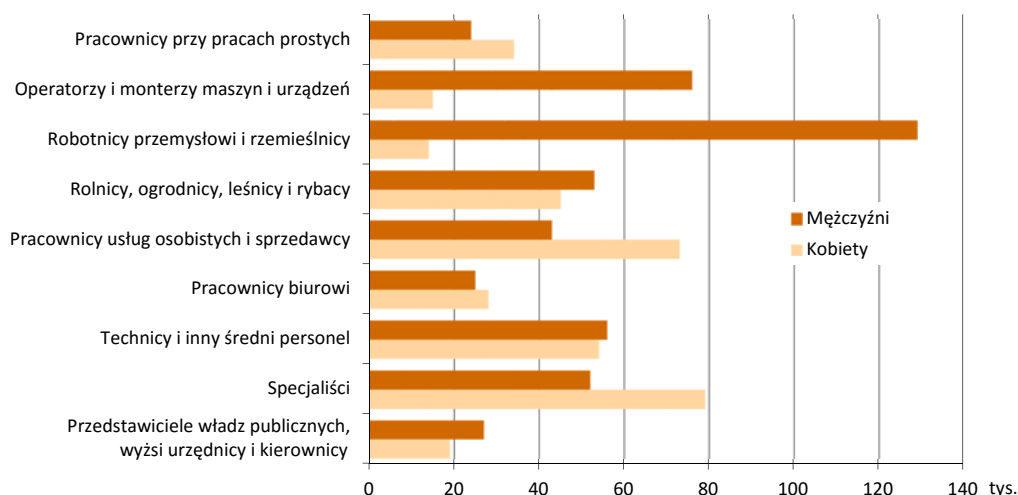
TABL. 6. Pracujący według płci i statusu zatrudnienia

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2016 r.			II kwartał 2017 r.			III kwartał 2017 r.		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
w tysiącach									
OGÓŁEM	848	475	373	864	485	379	858	496	362
Sektor publiczny	180	68	112	186	70	116	172	68	105
Sektor prywatny	668	407	261	678	415	263	685	428	257
pracownicy najemni	489	299	191	502	309	194	499	313	185
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	163	104	59	158	104	55	166	108	58
pomagający członkowie rodzin	16	·	11	17	·	15	21	7	14

W okresie lipiec-wrzesień 2017 r. z pracy najemnej utrzymywało się 671 tys. osób, czyli 78,2% pracujących (w III kwartale 2016 r. było to 78,9%, a w II kwartale 2017 r. – 79,6%). Grupa pracodawców oraz pracujących na własny rachunek liczyła 166 tys. osób, stanowiąc 19,3% ogólnej liczby pracujących w województwie (w analizowanych okresach było to odpowiednio 19,2% i 18,3%).

Pracujący według płci i zawodów w III kwartale 2017 r.

Najliczniejszą **grupę zawodową** pracujących w województwie kujawsko-pomorskim tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 143 tys. osób (16,7%). Mężczyźni stanowili większość wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (90,2%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (83,5%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (60,0%), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (54,1%) oraz techników i innego średniego personelu (50,9%). Kobiety przeważały natomiast wśród: pracowników usług i sprzedawców (62,9%), specjalistów (59,8%), pracowników wykonujących prace proste (58,6%) oraz wśród pracowników biurowych (52,8%).

Bezrobotni

Według badania BAEL w III kwartale 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim populacja bezrobotnych liczyła 47 tys. osób, czyli 5,7% ogólnej liczby bezrobotnych w kraju. Liczba osób pozostających bez pracy spadła w skali roku o 29,9%, natomiast w stosunku do ubiegłego kwartału o 13,0%. Wśród osób poszukujących pracy przeważali mieszkańcy miast, których udział wyniósł 53,2% (w kraju – 60,8%).

W analizowanym kwartale bezrobotnych mężczyzn było 25 tys., czyli o 30,6% mniej niż przed rokiem oraz o 21,9% mniej niż w II kwartale 2017 r. Liczebność bezrobotnych kobiet (22 tys.) spadła o 29,0% w odniesieniu do III kwartału 2016 r., ale pozostała na poziomie z poprzedniego kwartału.

Wśród bezrobotnych w podziale według wieku największą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (29,8%, w III kwartale 2016 r. było to 28,4%, a w poprzednim kwartale 29,6%). Natomiast najmniej bezrobotnych było w grupie osób w wieku 45-54 lata (8,5%, w porównywanych kwartałach odpowiednio 13,4% i 14,8%).

Pod względem poziomu wykształcenia najliczniejszą grupę bezrobotnych (29,8%) stanowiły osoby, które ukończyły szkołę zasadniczą zawodową – 14 tys. osób.

Do kategorii **bezrobotnych** zostały zaliczone osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

W analizowanym kwartale 2017 r. **stopa bezrobocia** w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 5,2%. Odnotowano spadek w skali roku o 2,1 p. proc. i o 0,7 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału (w kraju wskaźnik wyniósł 4,7%, spadek w skali roku o 1,2 p. proc. i o 0,3 p. proc. w porównaniu z II kwartałem 2016 r.). Pod względem stopy bezrobocia według badania BAEL kujawsko-pomorskie uplasowało się na 12. miejscu wśród 16 województw, za podlaskim (5,0%), a przed świętokrzyskim (6,2%).

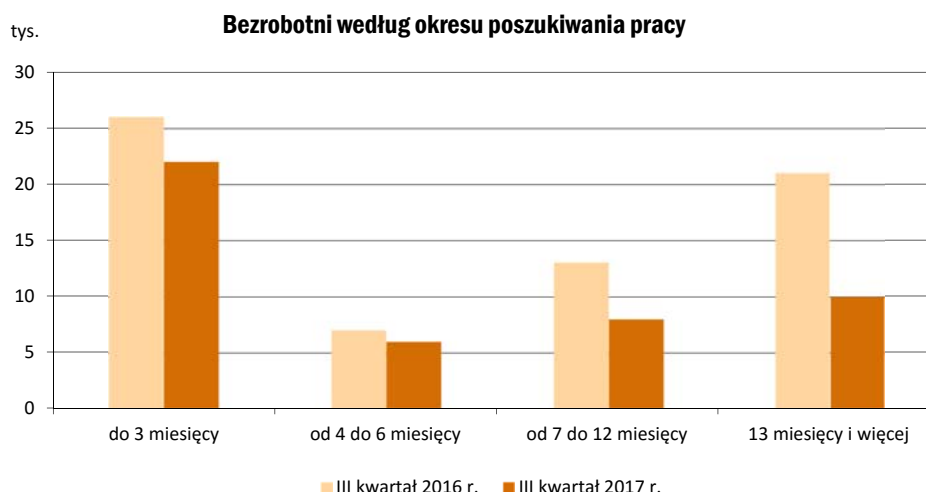
TABL. 7. Stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016		2017	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	
	w %			
OGÓŁEM	7,3	5,9	5,2	
Osoby w wieku:				
15–24 lata	20,0	17,6	15,2	
25–34	8,0	6,8	6,1	
35–44	5,6	3,6	4,8	
45–54	4,6	4,0	2,0	
55 lat i więcej	5,5	3,9	3,3	
produkcyjnym	7,5	6,1	5,4	
15–64 lata	7,4	6,0	5,3	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	3,7	3,1	3,4	
Policealnym i średnim zawodowym	7,4	5,0	4,8	
Średnim ogólnokształcącym	7,5	8,8	4,1	
Zasadniczym zawodowym	7,8	7,7	5,0	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	18,0	10,5	16,9	

Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (3,2%), a najwyższą w podkarpackim (8,0%). W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. stopa bezrobocia spadła zarówno wśród kobiet (o 2,0 p. proc., tj. do poziomu 5,7%), jak i mężczyzn (o 2,2 p. proc., tj. do poziomu 4,8%). W stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia zmniejszyła się o 0,7 p. proc. Wśród mężczyzn stopa bezrobocia spadła o 1,4 p. proc., a wśród kobiet wzrosła o 0,2 p. proc.

W III kwartale 2017 r. nadal na najwyższym poziomie (15,2%) utrzymywała się stopa bezrobocia w grupie osób w wieku 15–24 lata. Najniższy jej poziom odnotowano w grupie osób w wieku 45–54 (2,0%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia w III kwartale 2017 r. stopa bezrobocia osiągnęła najniższą wartość w grupie osób z wykształceniem wyższym (3,4%), a naj-

wyższą wartość wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (16,9%).

Analizując czas poszukiwania pracy niemal połowę bezrobotnych (46,8%) stanowiły osoby poszukujące pracy do 3 miesięcy włącznie. Udział tej grupy bezrobotnych wzrósł w porównaniu z III kwartałem 2016 r. o 8,0 p. proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału o 11,6 p. proc. W tej kategorii przeważali mieszkańcy miast – 13 tys. (mieszkańców wsi było 9 tys.). Natomiast najmniej liczną grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy od 4 do 6 miesięcy – 6 tys. (12,8%). W stosunku do III kwartału 2016 r. ich udział

wzrósł o 2,3 p. proc., a względem II kwartału 2017 r. spadł o 5,8 p. proc. Spośród bezrobotnych poszukujących pracy od 4 do 6 miesięcy większość stanowili mieszkańcy miast.

W III kwartale 2017 r. **przeciętny czas poszukiwania pracy** przez osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 9,8 miesiąca.

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni **poszukiwali pracy** głównie poprzez pośrednictwo biur pracy – 76,6%. Korzystali ponadto z pomocy krewnych i znajomych – 61,7%, zamieszczali oferty, odpowiadali na ogłoszenia, przeglądali ogłoszenia w prasie – 59,6% oraz kontaktowali się bezpośrednio z zakładem pracy – 57,4%.

TABL. 8. Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
		w tysiącach			
III kwartał 2016 r.					
OGÓŁEM	67	52	53	48	41
Miasta	39	29	31	26	25
Wieś	27	23	21	22	15
II kwartał 2017 r.					
OGÓŁEM	54	40	38	37	26
Miasta	27	20	19	19	15
Wieś	28	19	19	18	10
III kwartał 2017 r.					
OGÓŁEM	47	36	28	29	27
Miasta	25	19	16	14	13
Wieś	22	17	12	15	14

Bierni zawodowo

Według badania BAEL w III kwartale 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano wzrost o 0,4% populacji **biernych zawodowo** w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. oraz o 1,6% w porównaniu z poprzednim kwartałem.

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Większość z 759 tys. biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (61,1% udziału, w kraju 60,1%) oraz kobiety (63,8%; w kraju – 62,1%). Ponad połowa osób biernych zawodowo to osoby w wieku 55 lat i starsze (62,5%; wobec 62,3% w analogicznym okresie 2016 r. i 62,7% w poprzednim kwartale). Znaczący był również udział osób w wieku 15–24 lata, którzy stanowili 17,9% ogólnej liczby biernych zawodowo (w analizowanych kwartałach odpowiednio 18,5% i 18,1%).

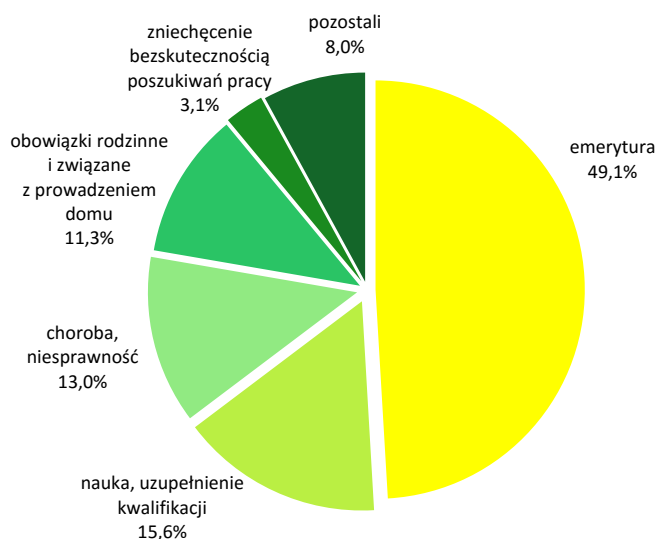
W strukturze biernych zawodowo mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, według wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (265 tys.

osób). Ich udział w ogólnej liczbie biernych zawodowo wyniósł 34,9% (w III kwartale 2016 r. – 36,1%, a w II kwartale 2017 r. – 35,7%).

W okresie lipiec-wrzesień 2017 r. bierni zawodowo nieposzukujący pracy, najczęściej jako przyczynę takiego stanu poza emeryturą (taki powód podało 370 tys. osób) wymieniali naukę i uzupełnianie kwalifikacji (118 tys. osób) oraz chorobę i niesprawność (98 tys. osób). Osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy w województwie kujawsko-pomorskim było 23 tys.

Struktura biernych zawodowo według przyczyn nieposzukiwania pracy w III kwartale 2017 r.

Autor opracowania: Alicja Redelbach, Radosław Żmuda-Trzebiatowski

– Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy

Redakcja techniczna, skład i grafika komputerowa:

– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBGD@stat.gov.pl, tel. 52 3669400